

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Quid tenendum de anima rationali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

(33)

DISPUTATIO II.

De Anima rationali secundum se.

Communia prædicata animæ, vel sumi possunt pro communibus genericè, & in istis convenit cum aliis animabus, petiq; possunt ex dictis supra de Anima, ut quod sit actus corporis, quod sit vita &c. Sumi etiam possunt prædicata communia animæ, pro communibus specificè, vel si mavis dicere, pro prædicatis animæ rationalis, in se spectatæ, ut quod sit spiritualis, quod indivisibilis, perfecta &c. similia. *Sit*

QVÆSTIO I.

De spiritualitate Animæ.

Pono hunc titulum, ad servandam potius methodum, quam ad discurrendum de eodem. Quia in materia de Angelis, discurrendo de incorporeitate Angelorum, manet explicata ratio Entis spiritualis ut sic. Quamquam ut verum fatear, colligiq; potest ex inibi dictis, non potest formari conceptus aliquis Entis spiritualis, per exigentiam radicalem maximæ subtilitatis, ipsam subtilitatem, pro aliquo substantiali accipiendo. Hac ergo quæstione in illum locum rejecta. *Sit*

QUÆSTIO II.

De Indivisibilitate Animæ rationalis.

Itahic tractabitur de prædicato indivisibilitatis, ut simul etiam attingatur prædicatum divisibilitatis animarum, alicubi reperibilis.

DIFFICULTAS I.

Quid tenendum de Anima rationali?

Dicendum est I. *Animam rationalem esse indivisibilem in partes essentielles*; hoc est, non compositam ex materia & forma.

PROBATUR I. communiter. Si constaret anima materia & forma, esset ens completum, si esset ens completum, non posset facere cum corpore ens per se, adveniret enim tanquam quid completum parti incompletæ, h. e. corpori.

RESPONDEBIS ex Ariaga. Si anima componeretur ex materia spirituali, & sua Entitate, posset adhuc dicere ordinem ad materiam, ut ita dicam, materialem. Et sicut anima, in omni sententia, in quantum informat, dicitur actus; in quantum recipit accidentia, dicitur subiectum; sic materia illa spiritualis, respectu materiæ materialis haberet se per modum actus, respectu verò ipsius animæ, tanquam materia & subiectum.

CONTRA. Tum quia, ut urget Oyiedo, si ideo illa forma est incompleta, quia ordinatur cum sua materia, ad aliam materiam, dici etiam poterit, quod compositum illud, adhuc posset

ordinari ad aliam materiam: & hoc compositum constans jam tribus materiis, ad aliud compositum, constans quatuor materiis. Tum quia. Si forma componitur ex materia & sua Entitate, quæro, illa ratio alijs partis, quam tu appellas actum, an sit composita, vel non? Si non est composita: Ergo neq; prior est composita, cur enim hæc potius exigeret componi, quam alia? Si autem etiam illa altera pars, adhuc est composita, quæram de illa ipsa adhuc, & sic aut dabis processum in infinitum in istis compositionibus, aut devenietur ad aliquam formam, non compositam, & hæc sola, potius erit verè forma. Tum quia, non esset ratio, cur potius non fieret tunc aggregatum tantum ex tribus: illa scil. forma ita composita, & ex materia; non autem fieret unum per se; cum tamen forma, ordinetur per se, non ad aliquod constituendum aggregatum, sed ad constituendum unum per se.

PROBATUR 2. Subiectum primum, non est compositum: Ergo nec actus primus, est compositus; sed forma est actus primus, est enim quid correlativè respondens subiecto primo: Ergo forma, non est quid compositum. Antecedens primum probatur, simulq; consequentia. Quia si subiectum primum, & actus primus, supponeret aliud subiectum, & alium actum, utrumq; illud primum, non esset primum.

PROBATUR 3. Forma, vel dicit essentialem ordinem ad subiectum primum, vel non dicit: si non dicit, forma non est; dicere enim talem ordinem, de ratione formæ est, utpote informative. Si autem dicit essentialem ordinem ad subiectum primum, supponere priorem materiam non potest, hoc ipso enim non diceretur ordo essentialis ad subiectum primum.

RESPONDEBIS. Respici subiectum primum à forma, sed non sub formalitate primi, cum possit forma per prius respicere materiam, ex qua componitur.

CONTRA. Tum quia, non implicat contradictionem forma, respiciens subiectum primum, sub ratione primi: nec apparet, cur non omnis forma, debeat esse talis. Tum quia immerito jam appellaretur subiectum primum, materia, cum ante illam detur prius, h. e. materia ipsam formam componens. Tum quia, sicut creatura refertur ad Deum, non tantum ut causa est, sed ut causa prima est, ita & forma, refertur ad subiectum primum, etiam quia primum est.

DICENDUM 2. *Animam rationalem carere partibus integranibus.* Plures pro hac conclusione adferibiles rationes examinat Ariaga hîc disp. I. sect. 4. subsec. 8.

PROBATUR I. ratione, quæ communiter censetur esse efficacior. Quia si anima rationalis est

lis esset divisibilis, abscisso brachio, pars correspondens brachio, vel ipsa etiam abscinderetur, vel non. Si non abscinderetur, quomodo esset divisibilis. Si abscinderetur, quæro, vel maneret separata ab aliis partibus, vel non maneret. Si non maneret. Ergo corrumpetur, falsum autem est animam esse corruptibilem. Si maneret? ubinam maneret? possetne una pars damnari, alia adhuc mereri salutem, & cætera similia.

RESPONDEBIS ex Ariaga, quod posset pars animæ abscisso brachio, uniri aliis partibus animæ, non informando tamen, illas partes materiæ, quas præinformatas ab aliis partibus animæ, inveniret.

CONTRA est. Quia arbitrariè asserit istam unionem partium animæ, cum aliis partibus, & si aliæ divisibiles partes aliarum animarum, post abscissionem, non se sibi uniunt, cur hæc se uniunt. Imò illæ partes, ut urget Oviedo, essent in statu separationis à corpore, utpote quod non informarent, consequenter posset operari independenter à corpore. Et quamvis diceret, has nonnisi partes, quæ sunt in capite, esse intellectivas, deberes saltem etiam illis, operationem aliquam spiritualem attribuire, concedereque quod de facto detur aliquid substantiale spirituale, non tamen intellectivum.

RESPONDEBIS 2. ex eodem Ariaga. Quod quantumvis anima sit divisibilis, habeat tamen modum existendi, consimilem corpori Christi, ut scilicet sit tota in toto, & tota in qualibet parte, quo casu, etiam si abscinderetur brachium, nullam adhuc partem animæ, admitteret homo.

CONTRA est. Quia nulla est necessitas, & nullum fundamentum, tribuendi divisibilitatem animæ, & partes. Deinde modus existendi totius in toto, & totius in qualibet parte, est modus existendi rerum non habentium divisibilitatem, ita ut divisibilia existere eo modo, non nisi divinitus possint; hinc, si concedatur talis modus existendi animæ, isque connaturalis, hoc ipso negabitur illi divisibilitas partium.

PROBATUR 2. Illud Ens spirituale, habens partes divisibiles, & existeret connaturaliter totum in toto, & totum in qualibet parte; & non existeret. Non existeret quidem, quia esset divisibile, divisibili autem, ut dixi, connaturaliter non competit talis modus existendi. Haberet autem talem modum existendi, quia esset Ens spirituale, cui non potest competere modus existendi corporum, ut scilicet pars parti commensuratur. Respicit hæc ratio illud principium, quod scilicet omne Ens determinet sibi modum existendi, quo, aliud, saltem connaturaliter, existere non poterit. Ita *Deitas* determinat sibi ubiquitatem, corpora commensurabilitatem, & spiritus, ubi est, ut sit totus in toto, & totus in singulis partibus, connaturaliter.

OBJICITUR 1. Si anima non haberet partes, & indivisibilis, posset informare corpus di-

visibile, etiam divisum & separatim informare posset. Quia non plus subjecti informaret, quam informet, informando magnum aliquod corpus.

RESPONDET Recentior Suarez unam formam, ordinari nonnisi ad unam materiam. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT. Cur enim dissitæ materiæ, non erunt per modum unius, sicut sunt per modum unius plures partes materiæ. *Neg, valet si dicas*, quod una anima constitueret hinc duo composita. Cur enim illi hoc tribui non poterit, modo in utroque, non plus sit materiæ, quam aliàs in uno. *Negue valet*, si recurras cum Oviedo, ad aliquam organisationem. Quia in duplici loco non potest esse Angelus, vel anima; & tamen organisatio ad hoc non requiritur. Non ergo impotentia informandi duo corpora separata, rejici debet in defectum organisationis præcisæ, quærereque restabit, cur organisationem partium, nonnisi unitarum, requirat anima.

RESPONDETUR aliter. Quantumvis non plus esset materiæ in separato corpore, quam in partibus unitis, nihilominus duas separatas materias, non posset informare anima, quia esset in pluribus locis adæquatis, quod non potest contingere sine replicatione, quæ ipsa non est naturalis. Et sicut si ponamus sphaeram localitatis Angeli, A, esse unam leucam, posset præsentem se facere Angelus, toti leucæ sine replicatione, & tamen solis extremis partibus leucæ, non se posset præsentem facere, sine replicatione; debetque se facere præsentem etiam medio; sic & in præsentem; aliàs distaret anima à seipsa, nec esset ratio, cur non plus & plus distinctas posset informare materias. Sicut posito quod aliquid semel posset operari in distans, non esset ratio, cur non posset in magis & magis distans operari.

OBJICITUR 2. Quicquid recipitur, per modum recipientis recipitur. Sed recipiens animam est divisibile. Ergo & ipsa anima est divisibilis.

RESPONDETUR. Sicut non sequitur ex eo, quod recipiens animam, sit corporeum, etiam animam esse corpoream; sic nec sequitur in præsentem, esse divisibilem animam; & ad Majorem verificandam, sufficit, quod recipiatur secundum capacitatem subjecti forma, quæ capacitas, est quasi mensura recipiendi.

OBJICITUR 3. Si est indivisibilis anima quomodo salvari poterit, quod eadem duplici motu contrario non moveatur, nec habeat præsentiam duplicem.

RESPONDETUR. Anima sine ulla sui replicatione, ex vi modi existendi spiritualibus debiti, habet quandam virtutalem multipliciter. Vi cuius multipliciter virtualis, principiat motus diversos, moveturque tota in toto, & tota in qualibet parte, licet ipsos motus contrarios ipsa non

non recipiat, sed recipiuntur in diversis organis, in quibus sunt, existensque tota in toto, & tota in qualibet parte, habet etiam ubi (quod est mera formalitas) totum in toto, & totum in qualibet parte; adeoque nec habet præsentiam duplicem.

QUÆRES. Cur materiam maiorem & maiorem, modo unitam, non possit informare eadem forma.

RESPONDETUR. Quia organisatio, transmissio spirituum, & alia ad vitalitatem requisita, requirunt determinatam magnitudinem, certum spatium &c. consequenter anima, in informatione, ab his dependens, quamcunque molem informare non potest.

DIFFICULTAS II.

An soli Animæ rationali indivisibilitas competat.

DE viventibus perfectis, qualia sunt bos, leo, &c. & de viventibus imperfectis, quales sunt plantæ, insecta &c. procedere potest quaestio. Et de plantis quidem non est tanta difficultas, quia abscissus ramus, colligitur vivere; proximè enim insertus floret, radicem agit &c. quæ omnia animam indicant. Si enim indivisibilis esset anima, ramum & truncum informans, quomodo posita divisione, utrumque informaret. *Neque valet si dicas*, aliam tunc produci animam; quod enim agens producit illam; in Deum etiã tanquam auctorem naturæ, id rejici non potest. Quia Deus agit ut auctor naturæ, ad existentiam creaturarum: quæ autem est exigentia in ramo, ad producendam novam animam trunci. *Neque valet si dicas*. Idem accidere ramo inserto, quod grano, quod aliam vitam habet, dum est in spica à se genita, & aliam, dum erat in spica, à qua primò producebatur. Non inquam valet si dicas, quia ramus, si emoriatur, nunquam virescet. Ergo apparet, quod si insertus crescat, habuerit vitam. Jam autem granum exsuccidum, mortuum, non nisi post corruptionem vivit, consequenter aliã numero vitã. De insectis communius docetur, quod animam habeant divisibilem. Nam partes serpentis dissectæ, salunt, taetæ, retrahunt se. Unde colligitur, illas partes vivere. Sed si id quisquam referre vellet in spiritus remanentes, ægrè convinci posset. Nam etiam circumfertur experientia, quod homo recenter decollatus, & aciculâ punctus, retrahat sese.

In præsentia de hoc est difficultas, an perfectæ animalia, habeant animas divisibiles.

Punctum Difficultatis 1.

Quid tenendum de Animabus perfectorum animalium.

DICENDUM est. Perfectæ animalia habere animas divisibiles. Ita Scotus, Suarez, Hurtado, Ariaga, Oviedo.

PROBARI solet 1. Forma materialis equi,educta de potentia materiæ, sufficienter dependet à materia, quam informat in primo instanti generationis. Ergo illa materia est causa adæquata illius. Ergo quando equus augetur, non potest habere dependentiam, à materia, acquisita per nutritionem. Ergo produci debet nova pars formæ, quæ incipiat dependere à nova materia. Ergo equus jam nutritione adauctus, constat partibus formæ. Nempe una parte formæ dependente à materia, quam in generatione habuit, & alia parte formæ, quæ dependet à materia, per nutritionem acquisita.

RESPONDEBIS ex Ariaga. Quia fieri potest, ut prior materia accessu aliùs per nutritionem acquisitæ, temperet suum concursum, & admittat concursum aliùs materiæ, & ita ab utraque dependeat partialiter, ita tamen, ut casu quo una deficiat, altera vicem talis causæ, habere possit.

CONTRA. Non apparet, quid possit attemperari concursus causæ materialis. Nam quod in genere causæ efficientis attemperari possit, inde est, quia agens non applicando, & non exercendo totam vim suam activam, diminuat suum concursum; sed in causalitate materiali, quæ est mera passio, sustentatio &c. non apparet quid id fiat. Et sicut non apparet, qui sol actu attemperet suum concursum illuminativum, in circumstantia lucis aliùs; sic nec in præsentia.

PROBARI solet 2. Si forma materialis esset indivisibilis, deberet esse tota in toto, & tota in qualibet parte corporis. Hoc autem dici non potest. Quia is modus existendi, est proprius rerum spiritualium; & hoc concesso materialibus, elevabitur magnitudo miraculi in Eucharistia, in qua miraculose corpus Christi existit totum in tota hostia, & totum in qualibet parte.

RESPONDERI posset; modum existendi totius in toto, & totius in qualibet parte, esse debitum titulo indivisibilitatis, non spiritualitatis. Quia verò corpus Christi, titulum indivisibilitatis non habet, fit, ut talis illius existentia sit omnino miraculosa.

CONTRA. Si modus existendi totius in toto, & totius in qualibet parte, sequitur titulum indivisibilitatis, etiam puncta materialia, deberent eundem modum existendi participare; quod non concedent oppositi: præcipue quia arbitrariè dicitur, quod prædictus modus existendi, sequatur titulum indivisibilitatis.

PROBATUR 3. Forma indivisibilis, & tamen materialis, hoc ipso quia est materialis, educitur de potentia materiæ. Si educitur de potentia materiæ, vel educitur ex materia divisibili, vel ex materia indivisibili. Si educitur ex divisibili materia, quæro, an educatur tota ex tota materia, & tota ex qualibet parte? Si non edu-